

Ekonomikas valsts 28. olimpiādes norises kārtība

Pamatdokuments iestāžu vadītājiem, pedagogiem un dalībniekiem

1. Vispārīgie jautājumi

- 1.1. Ekonomikas valsts 28. olimpiādes (turpmāk – olimpiāde) mērķi un uzdevumi ir:
 - 1.1.1. padziļināt un paplašināt ekonomikas, sociālo zinību un uzņēmējdarbības pamatu stundās un ārpusstundu darbā iegūtās izglītojamo zināšanas un prasmes;
 - 1.1.2. rosināt izglītojamos aktīvai izziņas darbībai un veicināt ekonomisko procesu norises izpratni;
 - 1.1.3. radīt izglītojamajiem iespēju pārbaudīt savas zināšanas un prasmes.
- 1.2. Olimpiādi organizē Valsts izglītības attīstības aģentūra (turpmāk – Aģentūra) sadarbībā ar Latvijas Universitātes Ekonomikas un sociālo zinātņu fakultāti, Latvijas Universitātes Informācijas tehnoloģiju departamentu (turpmāk – LU ITD) un pašvaldībām.
- 1.3. Olimpiādes kurss ir pieejams vietnē *edu.lu.lv* (turpmāk – olimpiādes kurss). Olimpiādes kursā publicē aktuālo ar olimpiādi saistīto informāciju, veic personu pieteikšanu piekļuves saņemšanai un dalībnieku reģistrēšanos, kā arī nodrošina citus šajā kārtībā paredzētos informācijas aprites un dalībnieku pārvaldības procesus.
- 1.4. Olimpiādes adresāts: 10.–12. klašu izglītojamie (turpmāk – dalībnieki).
- 1.5. Olimpiādes tēma: Cik maksā miers? Aizsardzības ekonomika: izdevumi valsts drošībai vai investīcijas inovācijās un izaugsmē?
- 1.6. Olimpiāde notiek trijos posmos: 1. (izglītības iestādes) posms, 2. (novada, valstspilsētas vai novadu apvienības) posms un 3. (valsts) posms.

2. Olimpiādes 1. posms

- 2.1. Olimpiādes 1. posms ir izglītības iestādes olimpiāde.
- 2.2. Uzdevumus izstrādā un olimpiādi organizē izglītības iestādes izveidota žūrijas komisija, kuras sastāvā iekļauj sociālās un pilsoniskās mācību jomas pedagogus.
- 2.3. Dalībnieku darbus vērtē izglītības iestādes olimpiādes žūrijas komisija.
- 2.4. Par 1. posma norises laiku un uzdevumu izstrādi izglītības iestādes pedagogi vienojas ar novada, valstspilsētas vai novadu apvienības atbildīgo personu.
- 2.5. Dalībnieku skaitu, kuri no attiecīgās izglītības iestādes ir virzāmi uz olimpiādes 2. posmu, nosaka novada, valstspilsētas vai novadu apvienības rīcības komisija.

3. Olimpiādes 2. posms

- 3.1. Olimpiādes 2. posms ir novada, valstspilsētas vai novadu apvienības olimpiāde.
- 3.2. Uzdevumus izstrādā Aģentūras izveidota valsts olimpiādes rīcības un žūrijas komisija.
- 3.3. Olimpiādi organizē novada, valstspilsētas vai novadu apvienības rīcības komisija.
- 3.4. Olimpiādes rīcības komisijas sastāvā iekļauj novada vai valstspilsētas pašvaldības, tās izglītības pārvaldes vai novadu apvienības pārstāvi, informāciju tehnoloģiju speciālistu, sociālās un pilsoniskās jomas vadītāju un sociālo zinātņu pedagogus.

- 3.5. Olimpiāde notiek pārraudzītā tiešsaistes režīmā 2027. gada 3. februārī plkst. 10.00 olimpiādes kursā.
- 3.6. Olimpiādes darba ilgums ir līdz 180 minūtēm.
- 3.7. Dalībnieks olimpiādes izpildi var uzsākt 30 minūšu laikā pēc olimpiādes sākuma. Šādā gadījumā dalībniekam tiek nodrošināts pilns olimpiādes izpildes laiks, kas tiek skaitīts no darba uzsākšanas brīža. Darba izpildes laiku automātiski kontrolē olimpiādes tests.
- 3.8. Olimpiādes darba saturs ietver testu ar 20 jautājumiem un atbilžu variantiem, kā arī ne vairāk kā 8 uzdevumus, kuros dalībnieks piemēro teorētiskās zināšanas, veic aprēķinus, izvēlas atbilstošus risinājumus, savieno saistītu informāciju, pabeidz teikumus un risina citus slēgtas formas jautājumus.
- 3.9. Uz olimpiādes 3. posmu pēc valsts rīcības un žūrijas komisijas lēmuma uzaicina ne vairāk kā 80 dalībniekus:
 - 3.9.1. vienu dalībnieku, kurš savā novadā, valstspilsētā vai novadu apvienībā ieguvis labāko rezultātu un sasniedzis vismaz 50 procentus no maksimāli iespējamā punktu skaita;
 - 3.9.2. ja kādā novadā, valstspilsētā vai novadu apvienībā vislabāko rezultātu vienlaikus ir sasnieguši vairāki dalībnieki, tad pēc 3.9.1. apakšpunktā noteiktā kritērija dalībnieki no attiecīgā novada, valstspilsētas vai novadu apvienības netiek uzaicināti. Šie dalībnieki turpina piedalīties atlasē atbilstoši 3.9.3. apakšpunktam;
 - 3.9.3. pārējos dalībniekus pēc 2. posma rezultātiem punktu dilstošā secībā, nepārsniedzot 3.9. punktā noteikto kopējo dalībnieku skaitu.
- 3.10. Valsts posmam uzaicināto dalībnieku sarakstu publicē olimpiādes kursā ne vēlāk kā 10 darbdienu laikā pēc 2. posma norises.
- 3.11. Aģentūra katrai novada atbildīgajai personai uz tās e-pasta adresi nosūta tikai attiecīgā novada, valstspilsētas vai novadu apvienības 2. posma dalībnieku rezultātus.

4. Olimpiādes 3. posms

- 4.1. Olimpiādes 3. posms ir valsts olimpiāde.
- 4.2. Norises laiks: 2027. gada 3. marts, saskaņā ar publicēto mācību priekšmetu olimpiāžu kalendāru.
- 4.3. Olimpiādes 3. posma saturu veido trīs daļas:
 - 4.3.1. tests ar 20 jautājumiem un atbilžu variantiem;
 - 4.3.2. ne vairāk kā 8 uzdevumi, kas ietver aprēķinus, variantu izvēli, savienošanu, teikumu pabeigšanu un citus slēgtas formas jautājumus;
 - 4.3.3. situāciju analīze, kurā dalībnieks sagatavo argumentētu pārspriedumu, sniedz atvērtas atbildes, izmanto piemērus, analizē problēmsituāciju un formulē argumentētu viedokli.
- 4.4. Olimpiādes 3. posma norises kārtību publicē olimpiādes kursā ne vēlāk kā piecas darbdienu pirms olimpiādes.

5. Palīglīdzekļi

- 5.1. Olimpiādes 2. posmā dalībnieks drīkst izmantot kabatas skaitļotāju, kas nav aprīkots ar bezvadu komunikācijas un simbolisku aprēķinu funkcijām.
- 5.2. Olimpiādes 2. posmā katram dalībniekam nodrošina vienu papīra lapu melnrakstam. Dalībnieks drīkst izmantot rakstāmpiederumu.

5.3. Olimpiādes 3. posmā atļautos palīglīdzekļus nosaka olimpiādes 3. posma norises kārtībā.

6. Akadēmiskais godīgums un rezultātu pārskatīšana

- 6.1.** Dalībnieks olimpiādes darbu veic patstāvīgi un izmanto tikai rīkotāja atļautos palīglīdzekļus.
- 6.2.** Par akadēmiskā godīguma pārkāpumu uzskatāma arī pārlūkošanas vēstures, sistēmas žurnālu vai citu olimpiādes norises uzraudzībai nepieciešamu datu dzēšana, slēpšana vai pārveidošana olimpiādes laikā.
- 6.3.** Novada un valsts olimpiādes rīcības un žūrijas komisija ir tiesīga, izvērtējot apstākļus, pieņemt lēmumu anulēt dalībnieka rezultātu, ja nav ievērots akadēmiskais godīgums vai darbs nav veikts patstāvīgi.
- 6.4.** Pēc olimpiādes beigām dalībnieks trīs darbdienu laikā olimpiādes kursa sadaļā “Olimpiādes rezultātu apspriešana” var iesniegt pamatotu jautājumu par uzdevumu, atrisinājumu vai rezultātu. Žūrijas komisija atbildi sniedz piecu darbdienu laikā.
- 6.5.** Ja uzdevuma vai tā apakšpunkta izstrādē konstatē nepilnību vai nekorektu formulējumu, olimpiādes valsts rīcības un žūrijas komisija var pieņemt lēmumu uzdevumu vai tā apakšpunktu anulēt. Par to piešķirtos punktus neiekļauj rezultātu kopsummā.

7. Dalība starptautiskajās olimpiādēs

- 7.1.** Latvijas komandas dalībai Ekonomikas olimpiādes (ang. Economics Olympiad) starptautiskajā kārtā (turpmāk – EO) sastāvu nosaka ekonomikas valsts olimpiādes rīcības un žūrijas komisija.
- 7.2.** Latvijas komandu EO veido ne vairāk kā 5 dalībnieki, ja vien aktuālais EO nolikums neparedz lielāku dalībnieku skaitu. Komandā var tikt aicināti valsts ekonomikas olimpiādes 3. posma laureāti – medaļu ieguvēji.
- 7.3.** Dalībnieki tiek atlasīti pēc olimpiādes valsts rīcības un žūrijas komisijas lēmuma, pamatojoties uz attiecīgā mācību gada ekonomikas valsts olimpiādes rezultātiem. Komisija pēc saviem ieskatiem var lemt aicināt kandidātus uz pārrunām vai papildus pārbaudes darbiem.